

University of Groningen

Communication in English Reading Groups

Zijlstra, Dardo

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2013

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Zijlstra, D. (2013). Communication in English Reading Groups. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Samenvatting

De Stichting Senia is een organisatie die leesgroepen in heel Nederland opgericht heeft en deze groepen ondersteunt. De service die Senia aan haar leden biedt bestaat o.a. het jaarlijks beschikbaar stellen van leeslijsten en discussiehandleidingen voor alle aanbevolen boeken. De leesgroepen van Senia die Engelse literatuur lezen en deze boeken ook bediscussiëren in het Engels zijn relatief jong. Daarom heeft Senia de Wetenschapswinkel Taal, Cultuur en Communicatie van de Rijksuniversiteit Groningen gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar deze Engelse leesgroepen. Zijn de leden tevreden over de geboden service (leeslijsten en leeswijzers) en hoe ervaren ze de deelname aan en de kwaliteit van de groepsdiscussies?

Methode van onderzoek: Enquêtes en observaties

Dit onderzoek probeert op bovenstaande vragen een antwoord te geven. Daartoe is aan alle 64 leden van de Engelse leesgroepen een enquête verstuurd en de onderzoeker heeft tevens 3 discussies bijgewoond en opgenomen. Van de 64 enquêtes zijn er 27 geretourneerd aan de onderzoeker (42%). Deze vragenlijsten zijn ontworpen met de intentie om de persoonlijke ervaringen van de leden vast te leggen. De enquête bestaat uit 5 delen: persoonlijke gegevens, ervaringen met de leeswijzers, ervaringen met de boeken, inschatting van de eigen taalvaardigheid in het Engels en de mate waarin men zich vrij voelt om binnen de leesgroep te communiceren (Willingness to Communicate). Het bezoek aan de 3 leesgroepen is toegevoegd om extra informatie te verkrijgen over de Engelse taalvaardigheid van de leesgroepsleden en hun gebruik en waardering van de leeswijzers.

Wie zijn de leden van de Engelse leesgroepen?

Om de service effectief af te kunnen stemmen op de leesgroepen, is het van belang om een beeld te hebben van wie de leden zijn. Daarom startte de enquête met vragen over persoonlijke gegevens. Aan het einde van deze sectie is aan de leden gevraagd wat hun motivatie was om zich aan te melden voor een Engelse leesgroep van Senia. Hieruit kunnen we deels afleiden welke verwachtingen de leden hebben van de leesgroepen.

De meeste ondervraagde leden van de Engelse leesgroepen zijn hogeropgeleide Nederlandstalige ouderen. Een aanzienlijke minderheid van deze leden werkt(e) in het onderwijs (37%). Een klein deel van de leden is native speaker (15%). De grootste verschillen tussen de leden waren te vinden in de motivatie om aan een Engelse leesgroep deel te gaan nemen: 37% wil graag zijn/haar Engels verbeteren, 26% leest en bespreekt graag literatuur, 26% wil graag in contact komen met andere mensen en 11% geeft een andere reden.

Evaluatie van de leeswijzers

Een belangrijke dienst die Senia aan haar leden verleent, is het maken van leeswijzers voor de leden. Het onderzoek wijst uit dat de leden de leeswijzers gebruiken en er over het algemeen tevreden over zijn. Er zijn ook indicaties dat er nog wat dingen verbeterd kunnen worden. Het Engels dat gebruikt wordt is goed, maar bevat soms nog fouten. Sommige leden vinden het moeilijk de discussievragen te begrijpen en zullen zodoende dus niet volledig aan de discussie kunnen deelnemen. Ook geven veel leden (40%) aan dat de informatie in de leeswijzers nog wat uitgebreid kan worden, zodat er meer diepgang in de

discussie bereikt kan worden. Uit de observaties bleek echter dat in deze gevallen lang niet alle informatie uit de leeswijzer werd benut in de discussie.

Aanbod van boeken

De leden van Senia hebben de mogelijkheid boeken te kiezen van een lijst die Senia aanbiedt. De leden zijn zeer tevreden met de boeken die ze tot nu toe gelezen hebben en ze geven aan dat de lijst voldoende hulp biedt om boeken te vinden. Er is nog wel een groep mensen die sommige boeken die ze gelezen hebben moeilijk vonden (20%) en er is ook een redelijk grote groep (30%) die makkelijkere boeken op de lijst zou willen hebben.

Verschillen in taalvaardigheid

In dit onderzoek werd er op verschillende manieren geprobeerd inzicht te krijgen in de Engelse taalvaardigheid van de leden. Deze taalvaardigheid kan namelijk een belangrijke factor zijn in het goed kunnen deelnemen aan de discussies en of leden zich daarbij op hun gemak voelen. In de enquête werd de leden gevraagd om zelf hun Engelse taalniveau aan te geven aan de hand van het ERK (Europees Referentie Kader) en daarnaast werden een aantal can-do-statements voorgelegd. Daarnaast werd bij de observaties van de leesgroepen het taalgebruik geanalyseerd. Deze verschillende resultaten laten zien dat er een grote variatie is in het taalniveau van de leden. Aan de ene kant zijn er vooral docenten en moedertaalsprekers met een hoge taalvaardigheid (C-niveau). Maar met name op het gebied van spreekvaardigheid heeft ongeveer een derde van de leden een lager taalvaardigheidsniveau. Deze leden achten zichzelf niet altijd in staat om actief deel te nemen aan discussies.

Willingness to Communicate

Naast taalniveau, is ook de persoonlijkheid en de sfeer in de groep van invloed op hoeveel mensen communiceren. Dit kan samengevat worden onder de term Willingness to Communicate (WTC). Het onderzoek wijst uit dat het merendeel van de leden zich wel wil mengen in de discussies. Vooral docenten en moedertaalsprekers hebben hoge WTC scores en mengen zich meer in de discussies. Het zijn vooral mensen met een lager taalniveau die misschien wat meer aanmoediging kunnen gebruiken om zo beter te kunnen participeren in de groepsdiscussies.

Aanbevelingen

- Extra controle op taalgebruik in leeswijzers om ergernissen en onduidelijkheden te voorkomen.
- Voldoende variatie in aanbod van boeken, met name in moeilijkheidsgraad
- Rekening houden met variatie in taalvaardigheidsniveau door leden de mogelijkheid te bieden om hun Engels te verbeteren binnen of buiten de leesgroep, bijvoorbeeld via een workshop.
- Aandacht besteden aan een positieve sfeer in de leesgroepen bijv. door de groepen bij de start te laten begeleiden door adviseurs. Deze kunnen de leden o.a. ondersteunen in hun groeps- en leerproces, bewustmaken van verschillen in taalniveaus en verwachtingen en het belang van positieve feedback.